

Carta de San Pablo a TITO

Saludo

¹ Yũ, Pablo cawãmecũcu Diore paabojari majõcu añirĩ Jesucristo camasãrẽ cũ caquetibũjurotijou apóstol majũ yũ añiña. Dios cũ cabesericarã cũ yarãrẽ na quetibũjũ yũ átiya cũ yaye quetire, tie cariape macããjẽrẽ tãgori bero yua, cũ mena caroaro na catũgoñatutuaparore bairo ĩ. ² Bairo tie mena tũgoñatutuari yua, yeri capetietie na cacũgopee cũãrẽ cariapea tũgoñacotegarãma. Mai, Dios cariape caĩ pũame ati mũrecóo caãniparo jũgoyepũa, “Yũ pũnaa caãniparãrẽ yeri capetietiere na yũ jogũ,” ĩ jũgoyeticũñañupĩ. ³ Bairi ãmerẽ yua, cũ ya yũtea, cũ caĩcõñarĩcã yũtea caetaro ñnarĩ, Dios marĩrẽ canetõõũ majũ, cũ yaye quetire marĩ masĩõñami. Bairo tie quetire masĩõrĩ, yũ quetibũjũ rotijomajũcõãwĩ yua. ⁴ Mũ, Tito, yũ caquetibũjũrijere tãgori bero yũrea bairo mũ cũã Dios mena catũgoñatutuuaũ, yũ baire bairo caãcũrẽ mũ yũ woajoya ati cartare. Bairi ñiña: Marĩ Pacũ Dios, cũ macũ marĩ Quetiupau Jesucristo mena caroa yericutaje, ãmeo ññamairĩquẽ, yerijõrõ ãnajẽ cutajere mũ cũ jonemoáto, ñiña.

El trabajo de Tito en Creta

⁵ Creta cawãmecũti poa yucũpõarũ mũ yũ cũwũ. Bairo mũ cũrĩ, paarique yũ caátipee carũsarijere mũ yũ átipey-oroitiwũ. Tunu bairoa, “Ñubueri majã quetiuparã rona cabũtoare na mũ besewa tocãnacã macãã macããnarẽ ca-quetibũjũparãrẽ,” mũ ñicũwũ. ⁶ Mai, na, cabũtoa camasĩrã pũame caroaro ñe ñnie roro na caátie jũgori aperã na cabũsupaiena ñnarẽ na mũ besegũ. Tocãnacãũpũa jĩcãõ jeto sanũmocũna ñnarẽ na mũ besegũ. Bairi na pũnaa

ũana cũã Jesucristore catũgousarã, ñe ũnie roro na caátie, o na caasiapairije jũgori na cabusujãrã ũna mee na ãmarõ. ⁷ Bairi ñubueri majãrẽ cajũgoñubuejũgoure bairo catuaũ pũame, na ñubueri majãrẽ Dios cũ carotirije cũ yaye quetire caquetibũju majũ niñami. Torecũ, cũ ũcũ pũame caroaro átajere caácũ, rorije caápei ũcũ cũ caãno ñuña. Caroarã ũnarẽ na marĩ boya. Catũgomasiẽna, uwarãrẽ bairo caãnarẽ na marĩ boetiya. Tunu bairo eticũmurĩ caãmeo qũẽpairã ũna cũãrẽ na marĩ boetiya. Tunu apeyera roro átiri cawapatarã ũna cũãrẽ na marĩ boetiya. Bairi na ũnarẽ na mũ beseetigu. ⁸ Bairo pũame caãna roque ñuñama: Tocãnacãnia aperã caetarãrẽ caroaro mena na bocári na ya wiipũ caqũẽnorã ñuñama. Bairi na ũcũ pũame caũmũ caroa macããjẽrẽ caácũ, nũcũbũgoro mena caãcũ caũmũ niñami. Bairi Dios cũ caĩñajoro, cũ caborore bairo jeto caácũ ñe ũnie roro caápei nigũmi. ⁹ Bairi tunu cariape macããjẽ jãã caquetibũjuriquere cariape cũ catũgousaro ñuña. Bairo cariape tiere tũgori yua, aperã ñubueri majãrẽ na quetibũju useanionemogũmi cariape quetibũjuri que mena. Tunu bairoa aperã tiere catũgousagaena ricaati caquetibũjurã cũã caroaro cariape cũ caquetibũjuro tũgori, “Caroaro cariape iñami. Cũ marĩ tũgoroa,” ĩ tũgoñagarãma na yeripũ. Na ũna roquere mũ cabesero ñuña.

¹⁰ To mũ caãnopũre capããrã niñama cabaibotipairã. Na ũna pũame na rupau macããjẽ yisetariquere, aperã cayiseta mánarẽ na cayiserotiro butioro bonucũñama. Caroaro tũgoñarĩ mee roro apeye ũnierẽ bũsũpainucũñama. Bairo bũsũri yua, aperã camasãrẽ roro na ĩtoeperã átiyama. ¹¹ Na ũna caĩtopairãrẽ na caquetibũjurotietipee niña camasãrẽ. Pajũgoro ána átiyama tocãnacãũpũa camasã caãnarẽ. Tunu bairoa na, camasãrẽ na ĩtori, roro átiwapatarã átiyama. Na ũna

caquetibujurãrê boetirotiya.

¹² Mai, Creta yucupoa macããcũ profeta majõcu atore bairo ĩ busuyupi, to mu caãno macããnarê: “Creta yucupoa macããna caĩtopairã niñama. Macãnucũ macããnarê bairo caugapacarã, cateeyepairã majũ niñama,” cũ caĩcũrĩqũêrê yu tũgowu. ¹³ Cariapea ĩñupĩ. Na cabainucũrĩjêrê ĩñarĩna, tore bairo cariape na ĩ, ĩñupĩ. Bairi to macããnarê tutuaro mena na quetibujuya. Dios yaye quetire nemojãñurõ caroaro jĩcãrõ tũni na catũgoñatutuamasĩparore bairo ĩ. ¹⁴ Tunu bairoa, “Judío majã cariape macããjê quetire caboena na majũ na catũgoñarĩjê mena na caquetibujurijere na caátirotinucũrĩjê ũnie cũãrê camasã tũgousarema,” ĩrã, tutuaro mena na ũnarê na quetibujuya.

¹⁵ Noa ũna caroa macããjê átaje jetore caátitũgoñarã na caãmata, nipetirije na caátie, cañurĩjê jeto ninucũña. Aperã caroa macããjêrê catũgoñaena Diore catũgousagaena puame roque nipetirije carori wãme jetore átiãninucũñama. Na ũna carorije na yeri na catũgoñarĩjêpu paio caãno jũgori carorije jetore átinucũñama. ¹⁶ Bairi tunu, “Diore camasĩrã majũ jãã ãniña,” ĩmirãcũã, roro na caátie jũgori Diore camasĩenarê bairo tuanucũñama. Cabaibotopairã, aperã yaye na cacũgorije ũnierê caĩñaugopairã majũ niñama. Bairo caãna ãnirĩ dise ũnie caroa macããjê ũnierê petoaca ũno caátijĩãtiena majũ ninucũñama.

2

La sana enseñanza

¹ Mu roque Tito, camasãrê caroaro cariape na mu quetibujugu caroa macããjê Dios yaye quetire. Dios cũ caborore bairo caroaro na mu quetibujugu. ² Bairi cabũtoa camasãrê cajũgoñubueparã puame cũã caroaro caãna, marĩ caĩñanucũbugorãrê bairo nigarãma. Bairo

cariape caána ãnirĩ caroaro mena quetibujugarãma camasãrẽ. Tunu bairoa caroaro cariape roro átato mano Dios mena tũgoñatutuagarãma. Tunu bairoa Dios narẽ cũ camairjêrẽ masĩrĩ caroaro tutuaro, popiye baimirãcũã, tũgoñaenarẽ bairo tiere tũgoñanetõcõãgarãma.

³ Torea bairo cabũtoa rõmirĩ cũã nucũbugorique mena na caãnajẽcutu yũ boya. Roro caĩbusũpaicoterã ãnirĩ caeticũmupairãrẽ bairo na caãno yũ boetiya. Aperã camasã na caátiere na caĩñajesopee ãnierẽ na na caátĩ ãnorõ ãũa. ⁴ Bairo caroa macããjêrẽ caátĩ ãnorã ãnirĩ aperã cawãmarã rõmirĩ camanapũãcũnarẽ na manapũã, bairi na pũnaa cũãrẽ na camaĩpee ãnierẽ na na quetibujuatõ. ⁵ Tunu caroa macããjêrẽ na caátĩãnimasĩpeere na na quetibujuatõ. Bairo na caátõ, na pũame ñe ãnie carorijere áperã nigarãma. Na wii macããjê, o na pũnaa cũãrẽ caroaro na cotegarãma ñe ãnie rũsaricarõ mano. Camasã cañurã rõmirĩrẽ bairo caána, na manapũã na caĩrjêrẽ jĩcãrõ tũni caroaro catũgousarã nigarãma.

⁶ Torea bairo cawãmarã canũtoa mána cũãrẽ caroaro nucũbugorique mena na ãnio joroque na quetibujuya. ⁷ Mũ majũ cũã aperã camasã, nipetirije mũ caátiere na caĩñajesopee ãnierẽ na áti ãñoña. Tunu bairoa narẽ mũ caquetibujuri rũmũ caãno, rorije ãrĩcãrõ mano caroaro nucũbugorique mena na mũ quetibujywa. ⁸ Caroaro cariape carorije ã asuricarõ mano na mũ quetibujugũ, aperã cañuena mũrẽ roro na caáperiparore bairo ã. Tunu bairoa caroaro cariape mũ caquetibujurijere tũgoñabobori, ni jĩcãũ ãcũ mũrẽ roro ã busugamicũã, carorije mũ caĩrjêrẽ bocaetiri roro mietigũmi. Bairi roro busũpaietigarãma yua marĩ caquetibujurije Dios yaye quetire.

⁹ Tunu torea bairo caroaro na mũ quetibujywa ãmũa paacoteri majãrẽ: Na quetiuparã na caĩrõrẽ bairo caroaro na tũgousaátõ. Camasã caroaro ãnajẽ cutajere

bairo cañurã na ãmarõ. Na quetiuparãrê tũgousaetiri na caĩrĩjêrê cabusucãnamupairãrê bairo na ãmerĩcõãto. ¹⁰ Tunu bairo aperã, na quetiuparã na cacũgorije ũnierê cayajapairã na ãmerĩcõãto. Caroaro nucũbugorique mena roque na ãnimajũcõãto. Bairo na yeripũ na caátĩãanima-jũcõãta, nipetiro camasã pũame narê ãnarĩ, Dios marĩrê canetõõrĩcũ yaye quetire, “Caroa majũ niña,” ĩ masĩgarãma.

¹¹ Dios pũame jĩcã nũgõã marĩrê camaimasĩ ãnirĩ marĩ ãnamajũgoyupi. Bairo marĩ ãnamairĩ nipetiro ati ũmurecõo macããnarê marĩ netõõgayupi cũ macũ jũgori. ¹² Tie marĩrê Dios cũ caĩñamajũgorique pũame roro marĩ caátĩãninucũrĩjêrê jãnarĩ caroaro átiãnajê cutaje niña. Tunu bairoa marĩ cabonucũrõrê bairo roro marĩ caátiere jãnarĩ caroaro nucũbugorique mena Dios cũ caĩñajoro marĩ caño ñuña. Bairo átiãna yua, Dios cũ caborore bairo cariape marĩ ãnimasĩgarã. Diore cariape cũ marĩ tũgousagarã. ¹³ Dios yaye queti pũame cũ caĩjũgoyeticũrĩcãrõrêã bairo cũ caátipa rũmũ caetaro, marĩrê canetõõũ Jesucristo nocãrõ cũ caasiyabatorije mena cũ caatĩpa rũmurê caroaro marĩ cotemasĩõ joroque marĩ átiya. ¹⁴ Cũ, Jesucristo pũame marĩ yaye wapa jũgori yucupãipũ papuatuecori riayupi. Nipetirije marĩ carorije wapa caãnierê marĩ netõõpeyobojari, cũ yarã caãniparã majũ marĩ ãnio joroque marĩ ásupi. Caroa macããjêrê caátĩãnimasĩgarã majũ marĩ tuao joroque marĩ ásupi.

¹⁵ Atie yũ caĩquetibũjũrijere na mũ quetibũjũgũ to macããna ñubueri majãrê. Caroaro rotimasĩrĩquẽ mena tutuaro na mũ quetibũjunemomasĩõgũ to macããnarê, caroaro na camasĩparore bairo ĩ. Ni jĩcãũ ũcũ murê cũ baibotioeticõãto mũ caquetibũjũrijere mena jũgori.

3

Deberes de los creyentes

¹ Tunu atore bairo na mi quetibujũ masĩõnemowã tũgousari majã ñubueri majãrẽ: “Quetiupau, o quetiuparã carotimasĩrã mujãã ya macã macããna na caátirotinucũrõrẽ bairo cariape na tũgousaya. Bairo caroaro cariape tũgousari tocãnacã wãme caroa macããjẽrẽ caátĩãniganucũrãrẽ bairo mujãã átiãnimasĩwã. ² Bairo caátĩãnimasĩrã ãnirĩ yua aperã camasãrẽ roro na mujãã ï busupaiepa. Carorijere camasãrẽ caátĩãmepairãrẽ bairo ãmerĩcõãña. Carorije caĩena camasã cañurãrẽ bairo ãña. Aperã camasã nipetirore caroaro yeri ñurĩqũẽ mena, yerijõrõ ãmeo bapacutimasĩña,” na mi quetibujũwa ñubueri majãrẽ.

³ Marĩ cũã, mai, cajũgoyepũre catũgomasĩẽna, Diore cabaibotiopairã majũ marĩ ãmũ. Camawijiyasirãrẽ bairo marĩ baiwũ. Bairo caãna ãnirĩ yua, tocãnacã wãme roro marĩ rupau mena marĩ caátiganucũrĩjẽrẽ caátiecorotirã, tiere caátijãnagaena majũ marĩ ãnimiwũ. Carorije macããjẽ jetore átiri aperã yayere marĩ ññaugaripeanucũmiwũ. Tunu caasiapairã ãnirĩ aperã tocãnacãũ mena marĩ ãmeo asiaĩña ãninucũmiwũ. ⁴ Bairo cabairã marĩ caãnimiatacũãrẽ, Dios marĩrẽ canetõõũ pũame cañuũ, caĩñamaimasĩ ãnirĩ ati yepa macããna camasãrẽ marĩ ññamaiñupĩ. ⁵ Bairo ññamairĩ, marĩ cũãrẽ marĩ netõõñupĩ marĩ carorije wapa jũgori roro marĩ cabaibujiopere. Marĩ majũ caroaro marĩ caátiere ññajesori mee, Dios pũame roque marĩrẽ ññamairĩ marĩ netõõñupĩ. Jesucristo yucupãĩpũ cũ carĩreriye mena, marĩ carorije wapare coseire bairo cũ caáto tunu cabuianemorãrẽ bairo marĩ cabairoi marĩ netõõñupĩ. Bairo marĩ netõõrĩ yua, Espĩritu Santo cũ Yeri jũgori cawãma yeri marĩ wasoayupi. ⁶ Tunu bairoa Jesucristo marĩrẽ canetõõrĩcũ jũgori, nocãrõ netõõrõ cũ Yeri Espĩritu Santo cũ caátimasĩrĩjẽrẽ marĩ joyupi. ⁷ Bairo marĩ átiri, cũ yarã carorije cawapa mánarẽ bairo marĩ ásupi cañuũ majũ ãnirĩ. Tore

bairo marĩ ásupi Dios, marĩ cũa yeri capetietie marĩ cũa cajorique marĩ cacoteãnierẽ marĩ cacũgomasĩparore bairo ĩ.

⁸ Atie, yu caquetibũjuriye cariape niña. Torecu tiere, tocãnacãnia ñubueri majãrẽ na mu caquetibũjuncũrõ yu boya. Bairo tocãnacãnia na mu caquetibũjuro yua, Diore catũgousarã puame caroa macããjẽ átaje ñnie jettore átiãnimasĩgarãma. Atie murẽ yu caĩquetibũjuriye cañurĩjẽ caroa macããjẽ quetibũjuriye, camasã caroaro na caátianipee ñnie majũ niña. ⁹ Bairi cabũgoro macããjẽ ñnie jũgori ãmeo busuriye netõẽtĩcõãña. Na ñicũjãã yaye macããjẽ na camasĩrĩjẽ ñnie jũgori ãmeo busuriye netõẽtĩcõãña. Tunu bairoa Moisés ãnacũ cũa caroticũrĩqũẽ jũgori roro ãmeo tutiri busuriye netõẽtĩcõãña. Tie dope bairo camasãrẽ caáperie, dope bairo cariape caátimasĩã manie ñnie niña.

¹⁰ Tunu bairi ni jĩcãũ ñcũa Jesucristore catũgousari majãrẽ caroaro na ãnimasĩẽtĩõ joroque caátiricawou cũa caãmata, jĩcãni, o puãgani cãrõ cũa beyoya. Bairo mu cabeyomiatacũãrẽ, mu caĩrĩjẽrẽ cũa cabotiocõãmata, cũa wiyocõãña ñubueri majã menarẽ. ¹¹ Merẽ tore bairo cũa átiri mu masĩña roro cũa caátigarijere, cũa caborore bairo cũa caátiganucũrĩjẽrẽ. Bairo cũa majũã roro cũa caátie jũgori roro popiye cũa tãmuo joroque cũa átigumi Dios.

Instrucciones personales

¹² Tito, yu yaũ, apeyera atore bairo mu ñiña: Artemas o Tíquicore mu tũpu cũa yu jogu. Bairi mu tũpu cũa caetaro bero yua tãmuriã, dope bairo mu caatĩmasĩrõ mena Nicópolis macãpu yu mu bocãu atímajũgu. Yu puame ti macãpu puere yu netõgu, ñi tũgoña yaparoya. Bairi ti macã Nicópolis yu ãnigu ti yũteare. ¹³ Bairi apeyera camasãrẽ cajuĩ, Zenas, apei Apolos cawãmecunarẽ mu cajuátimasĩrõ cãrõ na juátinemoña. Quetibũjuñesẽãrã

na cacũgopee na cabopacarije cãrõ na juátinemoña, jĩcã wãme ũno na cañesẽãrõpu to rusaeticõãto ĩ. ¹⁴ Marĩ mena macããna cũãrẽ caroa átaje, caroaro ãmeo juátinemo-masĩrĩquẽrẽ na mũ quetibũjwa. Bairo mũ caáto, na cũã aperãrẽ na cajuátiparã ũnarẽ na juátinemosĩgarãma. Marĩ quetiupau caãnimajũrĩjẽ cũ caátigarijere caátibojaparã majũ tuagarãma. Tore bairo na mũ caápata.

Saludos y bendición final

¹⁵ Nipetiro yu mena ato caãna mũrẽ ñurotijoyama. Marĩrẽ bairo Jesucristore catũgousarã ãnirĩ marĩ yarãrẽ bairo caãna to macããna na ñuáto. Bairi caroare cũ jonemoáto marĩ Pacu Dios mũjãã nipetirore.

Tocãrõã niña atie queti yu sawoaturije.

Dios Cã Cauetibujũ Cũrĩcã Tuti
New Testament in Carapana (CO:cbc:Carapana)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Carapana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Carapana

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22
